

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uveljavljeno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez depozitane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina za naslednje izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 3-10.

Vsi depizni naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in raketpi se ne vračajo. Naročnine, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Naredni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesorji lista „Edinost“ - Natianila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 10. Zbornica je nadaljevala specialno debato o proračunu ministrstva za poljedelstvo.

Posl. Viljem Sümegi (Justhova stranka) je izrazil željo, naj bi se strogo kaznovalo ponarejanje živil. Čeprav goji največje zaupanje do osebe in delovanja ministrstva, mora vendar odkloniti proračun z ozirom na svoje stališče.

Posl. grof Teodor Batthyany (Justhova stranka) je odklonil proračun že radi tega, ker vlada tako mačehovski skrbi za proračun poljedelstva. Govornik je potem odvrčal napade naperjene proti Justhovi stranki radi skupnega postopanja s socialdemokratsko stranko in je izjavil, da se ni njegova stranka zvezala ni s socialnimi demokrati ni z narodnostmi. Grof Batthyany je odločno protestiral proti temu, da se dvomi o njegovem in rodoljubju njegove stranke. (Viharno odobravanje na najskrajnejši levici).

Med posl. Gezo Polonyi-jem in več člani Justhove stranke je prišlo do viharnih prekanj. Posl. Polonyi je zaklical: Brezdomovinci ne smejo imeti nobene volilne pravice.

Nato je bila razprava prekinjena. — Zatem je posl. Jurij Szmezsanyi (ljudska stranka) utemeljeval predlog, da se razveljavi inkompatibilitetni zakon. Med utemeljevanjem je prišlo do viharnih prizorov. Posl. Szmezsanyi-ju je odgovoril ministerki predsednik grof Khuen-Hedervary, ki je prosil zbornico, naj odkloni revizijo inkompatibilitetnega zakona. Sledilo je glasovanje in predlog je bil odklonjen. Prihodnja seja jutri.

Afera poslanca Radića.

OSJEK 10. Namestnik višjega državnega pravdnika Akurti (Ali ga še ni vrag vzela? Ured.) je po nalogu bana Tomašića došel sem, da bi se informiral o kazenski aferi poslanca Radića. Preiskovalni sodnik Milotevič je naslovil v sporazumu z državnim pravdnikom Aleksandrom na zagrebško policijsko ravnanje brzojavko, s pozivom, da se nima izvršiti preje određeno aretacijo posl. Radića.

ZAGREB 10. Današnji „Obzor“ piše z ozirom na afero posl. Radića: Ko bi imeli mi besedo na Markovem trgu, (kjer se nahaja banska palača), bi vladi priporočili, naj predstojnika Sokolića obnem z osješkimi državnimi pravdnikom in preiskovalnim sodnikom pošlje na deželne stroške nazaj na univerzo, da še malo prouče kazenski zakonik, a šefa policije Sporčića da odpusti iz službe, ker ni sposoben niti da bi izvršil čisto navaden nalog o aretaciji.

Kralj Peter ni obiskal prestolonaslednika Frana Ferdinanda.

DUNAJ 10. Srbsko ministerstvo za vnanje stvari dementuje vest „N. W. Journala“ iz Budimpešte, da je glasom informacij iz Zemuna v predminoli noči srbski kralj Peter obiskal prestolonaslednika Frana Ferdinanda na krovu ladje „Zrinyi“. (Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand se nahaja sedaj na lovu na posestvu nekega plemenitaša blizu Zemuna. Op. ured.)

Reforma uprave.

DUNAJ 10. Kakor je zvedel „N. Wiener Abendblatt“ sklicje vlada v kratkem komisijo, da se posvetuje o večkrat urgirani reformi uprave. Ta komisija bo obstojala iz višjih dostojanstvenikov.

PODLISTEK.

Stojan Kazimirov:

Učitelj iz globeli.

— To se ne more zgoditi, stric. —
— Človek, ne boš imel miru. —
Stric Jakob je uprl glavo v dlani in zaspal. Janko je stopil v kuhinjo.

— Kaj me ne poznate botra? —
— Ne poznam te, popotnik. —
— Jaz sem Janko iz Zabukovcev, učitelj iz globeli. —
— In potem? —

Botra Marta je široko odprla usta, in čakala, kaj bo slišala sedaj.

— Nečak strica Jakoba sem! —
— Pozdravljen, če je to resnično. —
— Pa botra, nimate li malo kruha, vsaj malo črnega, in malo vode, da bi postregla lačnemu in žejnemu popotniku? —
— Položila je na mizo hleb kruha in lonec vode.

Janko si je urezal kos kruha, popil par požirkov vode.

Povratek cesarjev na Dunaj.

DUNAJ 10. „N. W. Tagblatt“ poroča, da se cesar povrne na Dunaj dne 23. t. m.

Predsednik Fallieres v Bruselju.

BRUSELJ 10. Predsednik Fallieres je vsprejel predpoludne odposlanstva francoskih društev in je potem obiskal francosko šolo. Opoludne je bil v gradu Laeken obed.

Iz črnogorske armade.

CETINJE 10. „Glas Crnogorca“ označa kakor popolnoma izmišljeno poročilo „Slav. Tagblatta“ o narodni zaroti v črnogorski armadi, ki je imela za posledico, da je bilo odstranjenih iz armade 15 mlajših častnikov. Na podlagi novega zakona je bilo vpokojenih več starejših častnikov, katerih najmlajši je bil star 63 let.

General Varešanin pojde v pokoj.

DUNAJ 10. „N. W. Tagblatt“ poroča iz Sarajeva, da pojde v pokoj vojaški poveljnik Bosne in Hercegovine, general Varešanin.

Velike vojaške vaje v Severni Ogrski.

BUDIMPEŠTA 10. „Magyar Ország“ poroča iz Košic, da se velikih vaj, ki se bodo vršile v severni Ogrski in onstran Karpotov v Galiciji, udeleži 200.000 mož. Vojaških vaj se udeležita cesar in prestolonaslednik Fran Ferdinand in morda tudi nemški cesar Viljem.

Ustaja na Haïti.

WASHINGTON 10. Glasom poročila ameriškega odposlanca v Haiti, se vidno razširja ustaja, ki ima svoje središče v Fort Liberté. Vlada si z vso silo prizadeva, da bi zadržala ustajo.

Korupcija v Rusiji.

PETROGRAD 10. Proti predsedniku mestne dume Umkowskemu in bivšemu tajniku mestne dume Subarevu je uvedena kazenska preiskava radi nezakonitosti pri dobavi za mostove.

Umkowsky je odstavljen.

Štirje delavci zasuti.

ZABERZE 10. (Slezija). Včeraj opoludne je bilo v rovu Konkordia zasutih šest delavcev. Dva kopača sta mrtva, en mož težko ranjen. Dva potiskača sta bila rešena, ne da bi se jima bilo kaj zgodilo.

Gledališče pogorelo.

LONDON 10. Empire-Palace-gledališče v Edinburgu je sinoči pogorelo. Zgorelo je tudi več oseb. Do danes zjutraj so izveklili izpod razvalin sedem trupel. Pogorel je le del poslopja, ki se je tudi zrušil ter pokopal pod razvalinami štiri osebe.

EDINBURG 10. O požaru Empire Palace gledališča se nadalje poroča: Ogljeni ostanki predstavljatelja Lossyeta so bili najdeni poleg ostankov njegovega konja. Neke goreče draperije, ki so prišle pod zagrinjalo, so preprečile, da se ta ni mogel spustiti do tal. Debeli oblaki dima so udrili v prostor gledalcev. Mejtem ko so uslužbenci gledališča in ognjegašci skušali udušiti ogenj, je vladala silna zmešnjava. Igralke v kostumih so udrle na cesto, ali pa so ostale v svojih garderobah. Dasi jih ni dosegel plemen, so bile nekatere najdene zadušene. Do 11. ure predpoludne je bilo najdenih 8 mrličev.

Iz Maroka.

LONDON 10. Reuterjev biro poroča iz Tangerja: Mehala je večkrat udrila iz Feza in porazila ustaše ter zavzela vtrjeno točko Madiala Deradje.

MADRID 10. „Heraldo“ poroča iz Tangerja: Glasom neke brezzične brzojavke iz

„Kako je pri Vas, botra?“

„Slabo.“

„Zakaj slabo?“

„Slabo, potnik. Stricu Jakobu ne daja srce miru, ker je zapustil rodno grudo, ne da bi se poslovil od starišev in drugega sorodstva.“

Jankotu so prišle na misel besede: „Nisi prav storil, da nisi razodel svojega namena ne očetu, ne materi, ne drugemu sorodstvu, ko si odšel od svoje rodne grude.“

Stric Jakob jih je izgovoril.

„Vidiš, potnik, iz Zabukovcev sta mu bila doma oče in mati. Sel je še enkrat tja, da bi pomolil ob njuni gomili, pa je ni mogel najti.“

„Niso-li priredili rezanega kamena, ali lesenega križa, in niso-li napisali letnice rojstva in smrti, nimata-li znamenja?“

„Ne. Na grobu bi pomolil, ter ju prosil odpuščenja za vse, kar je storil slabega in hudega. Ni pa našel ne znamenja, ne gomile. Zato je nemirno njegovo srce. — Kam pa si se namenil ti, dragi popotnik in nečak?“

„Daleč proč od domovine, botra Marta. Moje srce je zahrepenelo po svobodi, in od

Rabata je včeraj predpoludne okolu tisoč Kabilov napadlo šotorišče generala Moiniera, vendar so bili odbiti z velikimi izgubami.

Turčija.

CARIGRAD 10. Senator Nail je imenovan finančnim ministrom.

Dunaj 10. — Glasom brzojavnega poročila je vojna ladija „Cesarica Marija Terezija“ dne 9. t. m. priplula v Bejrut, kjer ostane do 19. t. m. — Na krovu vse zdravo.

Budimpešta 10. Na današnji seji mestnega sveta je bila z veliko večino vsprejeta ponudba komisijske tvrdke Krausz. & Bettelheim za 28.600.000 K glede nakupa 68.150 komadov delnic mestnega tramvaja, ki tvorijo večino delnic.

Kapstadt 10. (Nem. kab. družba). — Tukajšnji črkostavci v vseh tiskarnah so pričeli štrajkati. Štrajkovci se vedejo povsem mirno.

Petrograd 10. Državna дума je dovolila kredit 4 milij. rubljev za pobijanje kolere in kuge.

Budimpešta 10. V Apaczi-Szakali se je 45-letna ločena soproga bivšega hrvatskega bana barona Raucha, gospa Rosa pl. Baechlé, poročila s kalvinskim 37-letnim župnikom Kolomanom Oswald.

Astrahan 10. (Petr. brz. ag.). Skladišča moke v pristanišču parnikov z Volge gorijo. Skodo cenijo na več sto tisoč rubljev. Pogorelo je tudi skladišče lesa.

Prof. Stark v službi Schulvereina.

(Zvršetek.)

Veselite se torej, Lovrančani! Čaka vas velika sreča, ko bo dični profesor Stark skrbel za vzgojo vaše mladine...!

Tužna nam majka! Kajti prof. Stark ni osamljen; je tu še drugih takih nemških emisarjev. Saj bolj sposobnih in vnetih za tako propagando jih ni, nego so razni nemški učitelji, došli v našo Liburnijo.

Ali ostanimo pri Starku. Če hočemo prav umeti namen, radi katerega je bil ta mož premeščen v Trst, ne treba drugega, nego da premostrimo vse njegovo delovanje v šoli in izven šole v našem trgovskem emporiju ob Adrij. In umeli bomo potem tudi, iz kakih namenov se je preselil v Lovrano.

Opatija-Lovrana sta točki, ki naj služita kakor operacijska baza za nemško propagando. A tej je namen, da vsa obal od Opatije do Pule preide polagoma v nemško posest. Tu je še toček, ki so terra incognita, pripravljena za eksploatacijo v nemške svrhe. Zato je nemška propaganda na delu s snovanjem nemških zbirališč in z nakupovanjem hrvatskih posestev. Zalostno je to. Drugod bi take agente tujinstva bojkotirali. Pri nas pa je še našincev, ki gredo tujinstvu na roko. Ta kratkovidnost in malodušnost mora vzbujati največje skrbi za bodočnost. Ni dovoljne narodne zavednosti in smisla za samopomoč.

Ne pomislimo, kaj in kako bi se zgodilo, ako bi v kraju, kjer gospoduje drugorodstvo, kakov našinec skušal s tako slovensko propagando! Brez ozira in usmiljenja bi padalo po njem. Saj vemo, kaj se je zgodilo povodom ljudskega štetja v Špitalu na Dravi. Bilo je par našincev, ki so se sicer vestno izogibali vsaki agitaciji in propagandi; ali le dejstvo, da so na ljudskem štetju izpovedali svojo slovensko narodnost, je zadoščalo, da so se Nemci

tega časa mišlim, da se napotim v svet. Ni več dosti poti, da dosežem svoj cilj. Ker pa sta bili moji nogi trudni, vstavl sem se pri Vas, da tudi poizvem po Vaših razmerah.“

„Ne bi-li bilo bolje, Janko, da bi ostal pri nas? Zjutraj bi šel z očetom na polje in mu pomagal na delu, zvečer pa bi pripovedoval o dogodkih v Zabukovcih. Ostani!“

„Ne morem, botra, že stricu Jakobu sem to povedal.“

„Glej Janko, lepo bi bilo pri nas. Ničesar bi ti ne manjkalo, in po smrti strica Jakoba bi podedoval še posestvo in premoženje.“

„Ne morem botra. Le za kratek čas se vstavim pri Vas, potem pojdem dalje.“

„Priredim ti mehko postelj, da vsaj ta kratek čas prebiješ v prijetnih sanjah.“

„Kako ste dobra, botra Marta, hvala vam!“

Mrak je legal na zemljo. Janko je šel k počitku. Sanjal je prijetne sanje.

In tedaj je njegovo srce še bolj zahrepenelo po svobodi. Napravil se je na pot. Botra Marta mu je dala hleb kruha, stric Jakob pa mu je stisnil v roko srebrnjak. Tako se je poslovil Janko od Podturske vasice in od sorodstva, ki je prebivalo tu.

Rojakom!

Danes je začel 14 dnevni rok za reklamacijsko postopanje, ki traja le do srede dne 24. t. m. V ta namen bodo vam na razpolago v svobodnem upogled in pregled volilni imeniki v vseh nižje navedenih reklamacijskih uradih, potom katerih se sestavljajo sproti vse potrebne reklamacije za vpis in popravilo imen in naslovov opravičenih naših volilcev ter za morebitni izbris vpisanih neopravičenecv.

Vse reklamacije morajo biti podpisane ter opremljene z potrebnimi dokazili, jih je treba oddajati na centralni naš reklamacijski urad v „Narodnem domu“.

Od danes naprej poslujejo sledeči uradi vsaki dan do večernih ur (v kolikor namreč bode možno še danes vdobiti od magistrata naročenih imenikov):

I. OKRAJ: Sv. Jakob-Staro mesto.

Gostilna „Delavskega kons. društva“ pri Sv. Jakobu.

Gostilna društva „Jadran“, ul. Industria.

II. OKRAJ: Novo mesto, Nova Mitnica, Greta, Škorklja.

CENTRALA: v „Narodnem domu“

I. nadstropje.

Dvorana „Narodne del. organizacije“, ulica Lavatoio 5.

Gostilna „Al colle di Scorcola“ v Škorklji.

Pri g. Aleks. Furlanu, Zgornja Greta.

V trgovini g. Ant. Pogorelca na Greti.

Gostilna „Nar. del. org“, ulica Ghenga.

III. OKRAJ: Stara Mitnica, Kjadin.

Dvorana „Trž. podpornega društva“, ulica Stadion 19.

V „Konsumni zadrugi“ članov NDO., ulica Bosco.

Pri g. A. Ferfolja v Gregoričevi hiši,

Kjadin - Sv. Alojz.

IV. OKRAJ: Sv. Vit, Gornja Kjarbola

Gostilna društva „ladran“, ul. Industria.

Gostilna „Economio“ v ulici Economio.

V. OKRAJ: Okolica.

Škedenj: „Gospodarsko društvo“.

Sv. Mar. M. Zgornja: „Pri Tirolcu“.

Rocol: „Gospodarsko društvo“.

Sv. Ivan: „Narodni dom“.

Rojan: „Kons. društvo“ pri cerkvi.

Barkovlje: „Narodni dom“.

Opčine: „Gospodarsko društvo“.

Kontovel-Prosek: „Gosp. društvo“.

Sv. Križ: pri g. Vikt. Bizinu.

Bazovica: „Konsumno društvo“.

Tekom prihodnjih dni pomnoži se število tacih reklamacijskih uradov tudi na ostale dele okolice in na nekatere skupine v mestu.

Rojaki nikar ne zabite: Le kdor je res vpisan v volilni imenik, sme voliti dne 13. junija! Tedaj veselo na delo, ker ga je dovolj! A naš čas je dragocen, in to posebno še za one Slovence, ki morajo še reklamarati svojo ugrabljeno volilno pravico!

Odbor političnega društva „Edinost“.

Svetel dan je že sijal izza košatih dreves, ko je Janko ves utrujen prišel do vzožja hriba.

„Naprej Janko, naprej!“, tako mu je velevalo srce.

Prijeten veterček, kakor zefir, je zapihal skozi drevje, in listje je zašumelo. Janko je bil pri začetku gozda, ki je bil od vzožja do vrha hriba zasajen s košatimi bukvami in sličnim drevjem.

Janko je hodil dalje, da-si mu je bila pot neprijetna in nogi trudni. Med drevjem je ugledal lipo.

„Moja ljubljena, znamenje moje, izraz mojega domoljublja,“ je vsliknil. Legel je v hladno senco, ki mu jo je nudila lipo, da bi se odpočil. Spomnil se je besed, ki mu jih je izgovoril stric Jakob takoj, ko je stopil predenj, in mu naznanil, kdo je, odkod prihaja, in kakšen je njegov cilj.

„Nisi prav naredil, da nisi razodel svojega namena ne očetu, ne materi, ne drugemu sorodstvu, ko si odšel od svoje rodne grude.“

Zmajal je z glavo kakor bi se hotel otresti takih misli, pa se mu ni posrečilo.

(Zvršetek pride.)

maščevali nad njimi s krutim preganjanjem. In to je tisti Špital, kjer veljavnejši občinarji še danes nosijo slovenske priimke Grebičarjev, Kračnikov itd. Dotične našince-uradnike so nemški srdeži bojkotirali do skrajnosti, tako, da slovenski reveži niti hrane niso mogli dobiti. A kaj se je zgodilo v Kočevju, v osrednji pokrajini slovenske domovine? Duhovnika, ki je hotel delovati le za kulturno in gospodarsko povzdigo svojih rojakov, so pretepali in zlostavljali in moral je zapustiti svoje mesto. Oblasti, posvetne in cerkvene, so kapitulirale pred kočevskim bobom.

In kako je pri nas na Primorskem? Da-si smo Slovenci in Hrvatje v veliki večini in žive tu Nemci le kakor kolonija, smo vendar teptani in sužnji njih, ki jim po zaslugi vladnega zistema že njihovo nemško rojstvo daje prvenstvo privilegirane naroda. Da je le Nemec, če tudi je sicer največji ignoranc, odprta so mu vrata do najboljših mest. Če se ponaša z dovoljno aroganco, imponira celo tudi izvestnim našim ljudem.

Res, čudne razmere vladajo v našem Primorju, kakoršnjih bi zastoj iskali drugod. Od nemških uradnikov, profesorjev in učiteljev se ne zahteva znanje domačega jezika, pač pa mora biti prebivalstvo na uslugo tem ptujim vsiljenim javnim funkcionarjem. Domačini morajo v nizkih službah upogibati svojo hrbtnico. In čim se je tu-jinec vgnezdil tu, ne spraviš ga več iz dežele. In tako se množe vedno bolj po vseh javnih službah in narašča nemška infiltracija.

A vse to je možno le zato, ker je v našem ljudstvu premalo samozavesti, ker ni v njem potrebne odporne sile.

Pred nekolikimi leti še niso imeli razni Starki tolikega poguma in so imeli vendar nekoliko obzira na domače prebivalstvo. Sedaj pa se čutijo gospodarje. In čim za-riženejši so, čim bolj so politično kompromitirani, tem važneje vlogo igrajo. Tako napreduje germanizacija na vseh koncih in krajih, da gineva naš življenj in se krči naša posest. Naše Primorje je postalo važna točka za nemško ekspanzivnost. Preko naše posesti deluje nemški Drang nach Osten. V službi tega Dranga so vsi nemški emisarji a la profesor Stark, a rediti jih mora naša dežela.

Rojaki! Odprimo oči na široko, da bomo gledali nevarnosti v lice v vsej nje veličini. Ura je odbila enajsta. Vzdravimo se, upremo se z organizirano silo, sicer bo — prepozno.

Ustaja v Albaniji.

CARIGRAD 10. — Glasom brzojavk iz Kosova sta bila ob večerajšnjih spopadih ubita dva vojaka. En korporal je bil ranjen in ujet. Črnogorci so imeli 2 mrtva.

CETINJE 10. Oficijelni turški komunikacije dovoljuje vsem beguncem, da se smejo vrniti, izvzemši dveh, ki so obsojeni radi prostih zločinov. Vlada in oblastniji v Andrijevičih bodo beguncem naznanili vsebino tega komunikacije, v katerem je tudi določeno, da kristjanom ne bo treba opravljati v Aziji vojne službe.

CARIGRAD 10. „Ikdam“ poroča, da je vrhni poveljnik turških čet v Albaniji razposlal poziv, v katerem daje Malisorom rok 8 dni, da se podvržejo.

Krvava bitka pri Gusinju.

Dne 3. t. m. je prišlo pri Gusinju do ostrih spopadov med ustaši in turškimi četami. O tej bitki se poroča iz Podgorice:

Na čelu turških čet, ki so imele nalogo, da razčenejo severne Klimente je bil Edhen paša. Turki so imeli nekaj topov in strojnih pušk. Ustaši so se v posameznih skupinah koncentrirali med Vrušem v okolici Bloza in tu dočakali prihod turških čet. Dne 3. t. m. se je Edhen-paševa vojska srečala z ustaši. Začela je krvava bitka, pri kateri so bile turške čete tepene.

Na podlagi vesti, ki prihajajo iz Undrijevice, kjer je postavljen poseben črnogorski brzojavni oddelek, ki pošilja obvestila o dogodkih vojnemu ministerstvu, je poginilo okoli 80 turških vojakov, dočim je okoli 150 ranjenih. Tudi ustaši so imeli velike izgube. V boju je padel sloviti plavski glavar Hasan Osman-beg, ki je služil Edhem pašini armadi za vodjo.

Cela okolica Gusinje se je dvignila na orožje. Čete, ki so poslane tamkaj, so pre-slabe, da bi mogle uspešno pobijati ustaško akcijo.

Zmešnjave v Meksiku.

Klanje v Juarezu.

EL PASO 9. Pri napadu na Juarez je prišlo do klanja po mestnih ulicah. Ustaši so udri v mesto od vseh strani, ne da bi se brigali za barikade. Branitelji so streljali iz oken in vrat. Zapovednik je v glavnih ulicah in na križiščih dal postaviti strojne puške. Branitelji mesta so se umaknili v višje ležeče dele mesta. — Število mrtvih se ceni na 300. Med temi je 15 američanskih sobojevnikov. Polkovniku Steverju je bilo naročeno, naj stori, kar možno, da se izvede zakone nevarnosti in da se drži Amerikance oddaljene od vojnega pasa.

NEW-YORK 9. „Associated Press“ poroča iz El Paso: Ustaši so zažgali mesto Juarez. Ker piha močan veter, se požar naglo širi. Vidi se ga več milij naokolu. Ustaši so nadaljevali boj.

WASHINGTON 9. Okolnost, da je Modero, kakor se zdi, izgubil kontrolo nad organizirano ustaško armado, vzbuja tu največji strah.

WASHINGTON 9. Kakor se javlja iz San Diego (Kalifornija) so ustaši zažgali en del zavzetega obmejnega mesta Pia Janua. Na obeh straneh so velike izgube.

WASHINGTON 10. Kakor poročajo iz Lareda v Teksasu, se je pri Conception del Oro vršil boj. Bajje je padla vsa posadka, obstoječa iz 50 mož zveznih čet.

Porfirio Diaz.

V sedanjih zmešnjavah v Meksiki je pač najinteresantnejša oseba predsednika meksikanske republike Porfirio Diaza.

Rodil se je leta 1830 kakor sin malega gostilničarja, španskega pokoljenja, ki je bil poročen z neko Indijanko. Njegov krstni botev je bil nek škof; ta in mati sta hotela, da postane duhovnik, o čemur pa mladi Porfirio ni hotel ničesar čuti. Študiral je pravo, postal odvetnik, profesor in konečno vojak.

Začel je svojo politično kariero s tem, da kot 24 letni profesor ni hotel glasovati za takratnega predsednika republike Santa Anno. Zato so ga hoteli ubiti. A on je zbral okoli sebe četico enakomislečih ter odbil svoje preganjalce. To je bila njegova prva zmaga. Vstopil je kakor stotnik v armado ustašev. Osoda je hotela, da je vodja ustašev Juarez postal predsednik republike in imenoval Diaza za brigadnega generala. Ko so Francozi zasedli deželo, so Diaza dvakrat vjeli, a on je vsakokrat ušel na čudovit način. Na njegovo glavo je bila razpisana visoka nagrada, Francozi so ga hoteli pridobiti zase z denarom, a zaman. Februarja in marca 1867 so Francozi zapustili deželo in dne 19. junija je Maksimilijan padel pod krogli pristašev Juareza; dva dni pozneje so se odprla vrata Meksike generalu Porfiriju Diazu.

Diaz se je spril z Juarezem in se odtegnil v privatno življenje; sadil je sladkor.

Leta 1871 je nastopil pri volitvah kakor Juarezov nasprotnik. Juarez je umrl in nastale so nove zmešnjave. Diaz je nastopil kakor kandidat za predsedniško mesto, a moral je bežati v Združene države. Vrnil se je na ladiji, kjer so sovražni častniki igrali na karte na zofi, pod katero je bil skrit Diaz. Preoblečen za navadnega mornarja je pribežal v deželo, zbral okoli sebe pristaše in se proglasil leta 1876 za predsednika. Od tedaj je bil, izvzemši od leta 1880 — 1884, neprestano na čelu meksikanske republike. Vladal je tako, da si je pridobil ime meksikanskega cara. A pravijo, da je to tam potrebno. Morda. — A konečno mora iti. S pomočjo meča je prišel na površje, meču se mora tudi umakniti. Izjavil je, da se odpove predsedstvu, ako se s tem povrne mir v deželo.

S tem je mož dokazal, da ljubi deželo, katero je vladal 35 let.

To je možakar.

Nemški krščansko-socialni in socialno-demokratski listi prinašajo sledečo lepo dogodbico: Dne 9. aprila t. l. v St. Mihaelu zbrani zaupniki agrarne stranke — Kmečke zveze — so proglasili deželnega poslanca Brandla kakor kandidata za državni zbor za Knittelfeldski okraj. Tri dni pozneje, to je dne 12. aprila se je vršil v Knittelfeldu shod zaupnikov krščansko-socialne stranke, na katerem je neki zaupnik prečital pismo g. Brandla, ki izjavlja, da prestopa v krščansko-socialno stranko in da hoče kandidirati kakor krščanski socialc. Iz ozirav na dosejanje svoje somišljenike pa tega prehoda ne more tako hitro izvršiti. Isti zaupnik je tudi naznanil, da je prejšnji dan v Hlobenu bilo prečitano enako glaseče pismo gospoda Brandla. Ti pismi je mogel g. Brandl pisati k večjemu en dan potem, ko je bil postavljen za kandidata liberalne Kmečke zveze, ali pa je isto pisal že preje, a se je kljub temu pustil postaviti za kandidata „Zveze“. Na to je strankarsko vodstvo Kmečke stranke gospoda Brandla slovesno odstavilo kakor kandidata in sicer, kakor že v časopisu rečeno, zato, ker je podpiral krščansko-socialni program. Na to je gosp. Brandl smatral za potrebno, da je v časopisu Kmečke zveze v „Landbotu“ št. 18 izjavil, da kandidira le na praporu nemške agrarne stranke. Da bi spravilo to zmešnjavo na čisto, je vodstvo Kmečke zveze (agrarne stranke) sklenilo, sklicati še en shod zaupnikov, ki se je vršil dne 30. aprila t. l. v Judenburgu. „Pri tem“, tako je rečeno v časopisu, je g. Brandl razvil svoj program, ki je bil splošno odobran. Bil je zopet sprejet kakor pravoverni član kmetijske stranke in postavljen za kandidata. Mož je pač napravil kampanjo s samim seboj.

Nemci se takim stvarjem še čudijo! No, pri nas Slovencih so slični dogodki „značajnosti“ tako na dnevnem redu, da se kaj takemu niti ne čudimo več!

SRBIJA.

Nova koalicija staro- in mladoradikalcev.

Kakor znano, se opira sedanja srbska vlada na koalicijo starih in samostalnih radikalcev, ki so oboji po priliki enako močni. Koalicija je imela za podlago gotovo delavni program, ki je pa sedaj izveden. Zato je bilo pričakovati, da koalicija razpade. Posledica temu bi bila, da bi bila morala vlada demisionirati in prišlo bi bilo gotovo do razpusta skupščine. No začela se nova pogajanja, ki dovedejo skoro gotovo do ugodnega zaključka. Bati se je edino, da bi utegnili v klubskih odsekih in klubih samih priti do teškoč.

BELIGRAD 10. Nasprotstvo, ki je vladalo med obema radikalnima strankama v zadevi železniškega vprašanja je odstranjeno.

Dnevne novice.

Zagrebski nadškof dr. Josip Posilović je obolel. Nadškof boleha na želodčni bolezni.

Zakon proti podkupovanju uradnikov v Rusiji. — Iz Petrograda poročajo: Finančni minister je predložil v državni dumi zakonski načrt o kaznivosti podkupovanja državnih in občinskih uradnikov. Kdor bi poizkusil podkupiti kakega takega uradnika, bo kaznovan z globo do 1000 rubljev ali z zaporom 2 mesecev do 6 let.

Senator Gličinski je vložil tožbo proti šestim inženirjem in petim generalom radi nerednosti in prevar pri delih utrjevanja Port Arturja in Vladivostoka.

Hrvatski vseučiliščniki proti Košutiću. Za vladanja slavnega bana Tomašiča so konflikti na dnevnem redu. V isti hip, ko so Tomašičevi panduri hoteli z nezakonito aretacijo poslance Štef. Radića pogaziti jedno glavnih svoboščin ustavnega življenja — poslansko imuniteto — so se hrvatsko-srbski dijaki na zagrebškem vseučilišču odločili za energično akcijo proti temu, da bi iz srbskega „veleizdajniškega“ procesa žalostno-prosluli preiskovalni sodnik Košutić držal predavanja na tem vseučilišču. Košutić je uprav divjal proti nesrečnim in nedolžnim žrtvam tega procesa in njegova vest se ni strašila nobenega sredstva, da bi spravil te uboge žrtve — če le možno — na vislice. Umevno je torej, ako se je akademična mladina uprla proti insinvaciji, da bi poslušala „predavanja“ tega človeka, ki je tudi kakor znanstvenik jako dvomljive kvalitete. V karakteristiko tega najemnika Rauchove strahovlade naj služi tudi dejstvo, da ga dijaki obdolžujejo, da je prejel od vlade nalogo, naj dijake na skušnjah pridno „meče“ in da je okolo pripovedoval o dogodkih na izpitih. No, mož, ki je bil neusmiljeno neizpros protit žrtvam „veleizdajniškega“ procesa, se je odpora dijakov zbal in je „začasno“ odpovedal predavanja na vseučilišču.

Veliko poverjenje v francoskem poljedelskem ministerstvu. Kakor javljajo iz Pariza, je neki uradnik računskega oddelka zbornice zasledil v računih poljedelskega ministerstva za l. 1907 do 1910 velike nedostatke. Manjka en milijon frankov.

Češke državnozbornske kandidature na Dunaju. Iz Prage: Čehi so sklenili postaviti za državnozbornske volitve po vseh dunajskih okrajih, izvzemši III. okraj, svoje številne kandidate in sicer same češke žurnaliste in zastopnike čeških listov.

Melioračni fond. Včerašnjji drž. zakonik je priobčil na podlagi § 14. uveljavljeno naredbo glede razdelitve podpor iz melioračnega fonda.

Tekmovanje Združenih držav in Japonska v Tihem Oceanu. Kakor javljajo iz Londona, je japonska vlada te dni odpisala posebno komisijo za proučevanje Tihnega Oceana. Znano je, da tekmujejo za gospodstvo v Tihem Oceanu Združene države in Japonska. Amerikanci in Japonci si polagoma prisvajajo sedaj ta sedaj oni drugi otok. Amerikanci so zgradili Guam kakor pristanišče za oglje. Manilo in Haurbour na Havajskem otočju so močno utrdili. Kupili so tudi otočje Galapagos, da zavarujejo izhod panamskega kanala v Tih Ocean. Japonci so naspronto napravili pravi tabor in središče japonskega brodomlja na otoku Formoza. Sedaj zahteva Japonska od Kitajske otočje Protus, ki je nekoliko sto kilometrov oddaljeno od Manlle. Ze pred nekoliko leti so zasedli Japonci to otočje, ali so je vsled posredovanja Angleške vrnili Kitajski.

Nemiri na Kitajskem. Iz Šangaja javljajo: Iz Hongčua so došle vesti o nemirih, nastalih radi tega, ker niso hoteli trgovci znižati cene rižu. 30 skladišč je bilo razdejanih, nekoliko mandarinskih hiš razganih. Redarstvo je šlo demonstrantom na roko.

Izseljevanje mohamedancev iz Bosne in Hercegovine v Turčijo nadaljuje. In to gibanje nima le lokalnega značaja, ampak izseljujejo se ljudje iz najrazličnejših okrajev dežele. Ta pojava je mohamedanski prvok neumljiva, to tem bolj, ker se izseljenci vsak hip vračajo nazaj v staro domovino, a njihova poročila o bivanju v Turčiji so taka, da bi noben pameten človek ne zapuščal domače zemlje.

Nadomestna deželnozbornska volitev v Ljubljani. Ker je bivši zastopnik mesta ljubljanskega dr. Oražen odložil mandat, se bo vršila dne 16. t. m. nadomestna volitev in bo Ljubljana zopet pozorišče hudega volilnega boja med narodno-napredno stranko in S. L. S. Ker pa novi volilni red za ljubljansko občino daje tudi izven Ljubljane bivajočim davkoplačevalcem volilno pravico, je S. L. S. reklamirala za te davkoplačevalce volilno pravico tudi za predstoječo deželnozbornsko volitev. Deželna vlada pa je to reklamacijo odbila. „Slovenec“ označa to odločitev deželne vlade kakor nezakonito in nepoveduje, da se bo o tej stvari še govorilo v deželnem zboru.

Zopet volitve v hrvatski sabor. Vest, da je razpust hrvatskega sabora sklenjena stvar, se potrjuje. Tako je sklenjeno v lepem sporazumu med nasilnikom Khuenom, sedanjim ogrskim predsednikom, in starim hrvatskim madjaronom, banom Tomašičem. Tozadevne predloge da je Khuen že predložil vladarju, ki da jih je tudi že odobril. Nove volitve se utegnejo vršiti v mesecu juliju.

Ako tudi te volitve ne prinesejo zaželjenega uspeha, je vlada sklenila, novoizvoljeni sabor odgoditi na nedoločen čas in razpisati nove volitve pozneje ob ugodnih okoliščinah.

Pa če ti „ugodnej“ okoliščini (za madjarstvo na Hrvatskem namreč) ne nastopijo tako hitro, ali pa morda — nikoli več, kaj potem?! Hočejo li Madjari suspendirati ustavo in uvesti gaženje zakona za vedno in etablirati stanje ex-lex za vse večne čase?! In krvava ironija usode je, da bi se to zgodilo ravno pod tistim banom Tomašičem, ki se je dajal od svojih pokornih perisih proslavljati kakor najustavnejega bana, kar jih je kedaj sedelo na stolici hrvatskih banov!!

Cvetlična veselica na Dunaju. Ob slabem vremenu se je te dni vršila na Dunaju takozvana cvetlična veselica, ki obstoji v tem, da dame iz najboljših družbe prodajajo po vseh dunajskih ulicah umetne in sveže cvetlice. Vse občinstvo je bilo okrašeno s cveticami. Veselica je imela lep uspeh in je prinesla 200.000 K čistega dobička, ki se porabi za zgradbo ljudskega prenočišča.

Zahteve uradnikov. Minuli ponedeljek je predsedstvo osrednje zveze uradniških društev bilo pri ministerskem predsedniku Bienertu, katerega je opozoril ona rapidno rastočo draginjo in iz te izvirajočo vedno večjo bedo in nezadovoljnost v uradniških krogih. Predsedstvo je prosilo, naj vlada v obliki postopne akcije ukrene, da ne bodo samo takoj spolnjen vsa izpraznjena mesta, temveč da bodo na obsežen način izvršena imenovanja in sicer v okvirju po vladi predloženega časovnega napredovanja. Dalje je predsedstvo prosilo, naj vlada novi poslanski zbornici takoj, ko se sestane, predloži predlogo o ureditvi aktivitetne doklade in izvede povišanje aktivitetne doklade za uradnike vseh aktivitetno-dokladnih razredov.

Ministerski predsednik je obljubil, da bo to zahtevo zastopal v ministerskem svetu; vendar je potrebno, sporazumeti se s finančnim ministrom. Odposlanstvo se je zglasilo tudi pri finančnem ministru dr. Meyerju, ki je pa rekel, da brez natančnega preračunjenja ne more dati nikakega določnega odgovora.

Bivši vojni minister general Pietreich o reformah brambenih zakonov. Bivši vojni minister baron Pietreich je izdal brošurico, v kateri pojasnjuje stališče, ki je kakor vojni minister zavzemal nasproti madjarskim zahtevam. On pravi, da na podlagi koncesij, ki so bile dovoljene Madjarom, ne bo trpela vojna institucija. Tudi v izpolnitvi opravičenih zahtev narodnosti glede sodnega in polkovnega jezika general Pietreich ne vidi nikake nevarnosti za skupno armado.

To veleznačilno izjavo bivšega vojnega ministra naj bi si dobro zapomnili naši bodoči poslanci, ker utegne še prav biti.

Preganjanje delavcev v Rusiji. Iz Petrograda javljajo: „K predstoječemu 1. maju po starem pripravljala revolucionarna organizacija velike demonstracije. Med delavci se močno agitira za pristop v organizacijo. Policija pa je vsem tem spletkam prišla na sled, ter je aretirala 15 kolovodij, med temi hčerko duhovnika Kolyhovskega, ki je učiteljica in več dijakov. Cela kompromitujoča korespondenca je bila zaplenjena.“ Ubogi carizem, če se tako trese že pred slabotnimi ženskami in dijaki!

Ivan Orth proglašen mrtvim. Sodni senat višega dvornega maršalskega urada, kateremu pripada judikatura členov cesarske hiše, je razsodbo od 6. t. m. izjavil, da je dokaz o smrti Ivana Ortha (bivšega nadvojvode Ivana Salvatorja) doprinesen. Dokazano je, da Ivan Orth ni preživel dne 21. julija 1890. Ta dan je torej smatrat kakor dan njegove smrti. Kurator pogrešanega bivšega nadvojvode, dr. pl. Feltscher, je odvezan od te službe.

Za sanacijo južne železnice. Tekom tega meseca imajo pričeti pogajanja južne železnice s prioritarji o načrtu za sanacijo. Na ta pogajanja pridejo na Dunaj zastopniki francoskih prioritarjev in bržkone odpošljeta tudi stutgarski in dunajski odbor posest-

nikov 3-odstotnih južnozelez. delnic svoje delegate. Tema odboroma kakor tudi parizkemu zastopstvu bo izročen elaborat južne železnice v proučenju. Na teh konferencah pojde v prvi vrsti za to, da se ugotovi principijelno privoljenje predlogom južne železnice, oziroma sporazumu glede definitivnega programa za saniranje. Ta se ima opirati na odkup in kapitaliziranje italijanske južno-železniške rente in bo trebalo stopiti v stike z italijansko vlado. Na jesen se ima sklicati zborovanje prioritarjev, ki morajo oddati svoj glas glede dalekosežnih sprememb obligacij, katere spremembe so v zvezi s projektom saniranja.

Med češkimi narodnimi socialci in državnopravnimi naprednjaki se vrši dan za dnevom v strankinih glasilih „Česko Slovo“ in „Samostatnost“ huda polemika radi narodno-socialno-mladočeskega kompromisa za predstoječe volitve. Kakor znano, je vzbudil ta kompromis tudi pri delu nar.-socialne stranke veliko nezadovoljnost, a naravnost pri drž.-pravno-napredni stranki, ki je po svojih načelih najbližja narodnim socialcem. Nar. socialna stranka, ki se smatra za delavsko stranko, je po mnenju, malokontentov napravila velik pogrešek, ker je sklenila kompromis z odločno buržoazno svanko, kakoršna so Mladočehi. Vsled tega vedne polemike med „Českim Slovom“ in „Samostatnostjo“.

Z govorom železniškega ministra Glombinskega, ki ga je imel na svojem inspekcijskem potovanju v Pragi, tudi Poljaki niso zadovoljni. Poljski listi prav nič ne reagirajo na napade v „Neue Freie Presse“ na ministra. Ponatisnili so pač te napade, a na obrambo ministra Glombinskega niso napisali niti vrstice. Samo „Gazeta Narodova“ pravi, da v ministrovih izjavi ni nič takega, kar bi pomenjalo opozicijo proti baronu Bienenrthu, a izjavo, da se češko-nemški spor ne da rešiti jednostransko, smatra poljski list za opravičeno. Sicer dvomi tudi na tem, da-li je bilo od ministra umestno, imeti tak govor na uradnem inspekcijskem potovanju.

Prvi majnik v Rusiji. Revolucionarne organizacije pripravljajo za prvi majnik st. st. velike manifestacije. Policija je za to priliko aretirala več oseb in izvršila mnogo hišnih preiskav.

Domače vesti.

Volilci pozor! Danes so prvi dan razporeženi volilni imeniki. Prepričajte se, da-li ste vpisani in da-li ste pravilno vpisani! Prepričajte se da-li so vpisani vaši prijatelji in znanci! — Naša volilna centrala se nahaja v „Slovanski čitalnici“ v „Narodnem domu“.

Iz sodne službe. Sodni praktikant dr. Roger Flegar je imenovan avskultantom.

Volilni sestanek v prostorih NDO. Pol. društvo „Edinost“ sklicuje za danes ob 8. uri zvečer volilni sestanek v dvorani NDO, ki jo ista dobrohotno prepušča v to svrhu.

Odsek pol. društva „Edinost“ za sv. Jakob vabi svoje člene in zaupnike na zaupni sestanek, ki se bo vršil v prostorih „Delavskega kons. društva“, danes, ob 8. uri zvečer.

Tržaški mestni svet ima danes ob 7. uri zvečer svojo X. javno sejo.

Posnemajmo jih! Iz laških listov posnemijemo, da je letošnji ples v gledališču Rossetti za Lego Nazionale prinesel čistega dohodka 10.450 K 52 stotink, torej 1122 K 10 stotink manj, nego prejšnje leto. Italijanski listi pripisujejo ta primanjkljaj dejstvu, da so policijski organi, sklicevaje se na dobljeni ukaz, naj ne dopuste, da bi se gledališče prenapolnilo, dali gledališče zapreti ravno tedaj, ko so ljudje najbolj prihajali. Italijanski listi pa trde, da je bilo v gledališču še prostora za najmanj tisoč ljudi.

Mi se ne vtikamo v to kontroverzo med italijanskimi listi in policijo, pač pa moramo opozoriti našo javnost na dejstvo, ki je italijanski listi razglašajo z velikim zadoščenjem — na dejstvo namreč: da je požrtvovalnost italijanskega prebivalstva hitro nadomestila rečeni primanjkljaj. Tako je imela — vskljkajo laški listi — restriktivna odredba policije za posledico izdatno in najdobrodelnijo manifestacijo ljubezni do delovanja „Legge Nazionale“.

Na to požrtvovalnost italijanskega prebivalstva smo hoteli opozoriti našo javnost in to ljubezen do narodne stvari smo hoteli priporočiti našincem v izgled in posnemanje. Če oni toliko žrtvujejo za podjetje, ki mu ni namen bramba svoje posesti, marveč posezanje po tujem, in ima torej grde in nemo-ralne cilje, koliko bolj potrebna in opravičena bi bila še večja požrtvovalnost in večja ljubezen za — našo šolsko družbo, ki ima le nalogo, da brani kar je našega in se ne dotika tujega!! Italijani žrtvujejo za Lego da bi krala naše duše; tem večja je naša dolžnost, da podpiramo Družbo, ki nas štiti pred to krajo!! Ne priporočamo torej posnemanja Italijanov v njihovih nepoštenih in nemoralnih ciljih, priporočamo pa njihovo požrtvovalnost v posnemanje!

Andrej Stolfa — kandidat!! Prejeli smo neki oklic v laškem jeziku, s katerim javlja neki anonimni odbor v okrožju sv. Jakoba, da je sklenil za predstoječe držav-

nozbornske volitve priporočati kandidaturu g. Andreja Stolfe, ki da je „sin ljudstva“, „neutruden delavec“, mož, „ki popolnoma pozna potrebe lastnih volilcev“, ki bo znal „dostojno uveljavljati njihove pravice“. Ako podpirate — tako zaključuje ta oklic — to kandidaturu, izvolite položiti svoj podpis.

Torej Andreja Stolfa se vnovič in-scenira kakor kandidat. Doslej je poskušal svojo srečo le proti slovenski narodni stranki na občinskih volitvah. Volilci Grete in Rojana pa menda niso poznali ali pa niso hoteli ceniti njegovih gori opevanih vrlin. Zastoj je bil ves trud in zavrženi so bili lepi novci, ki jih trošil za pogostovanje njih, ki ga pozneje — niso volili. Toda vstrajnost njegovi vso čast! Sedaj sega njegova plemenita ambicija celo više: hotelo bi se mu med državne zakonodajalce, da bi tam v veliki parlamentarni areni branil pravice svojih volilcev! In respekt nam vzbuja dejstvo, da si je g. Andrej Stolfa sedaj izbral više cilje in da ne nastopa proti siromašnim Slovincem in ob benevolenci italijanske liberalne stranke; marveč se postavlja porobu vsem!

Mi imamo g. Andreja zelo radi, ker je res — dober človek. Samo bojimo se, da tudi volilci iz sv. jakobskega okrožja ne bodo znali prav ceniti njegove sicer neoporečne sposobnosti za državnega poslanca.

V nedeljo v Škedenj! Prihodnjo nedeljo bo imela Škedenjska „Vesela“ svoj časten dan — a naš Škedenj pravi narodni praznik. Z ekvizitnim programom — kakor ga more absolvirati le redko društvo po deželi, — hoče „Vesela“ prihodnjo nedeljo dokazati svoj veliki napredek, vspehe svojega spremljanja tja gori na višine pevske umetnosti. Opozarjamo n. pr. na težki Försterjev zbor „Ljubica“, na veličastni lpavčev slavospov slovenskemu oratarju „Kdo je mar?“ v vrsti drugih kompozicij — možkih, ženskih in mešanih zborov, ki jih bo „Vesela“ proizvajala deloma s spremljevanjem dobrega orkestra. In danes že lahko rečemo: dobro izvajala. Za to nam jamčita izborni pevski material in izborna šola, s katerima si je pridobila „Vesela“ častno ime tudi pri strogih glasbenih kritikih.

Je pa še drug razlog, ki zahteva od meščanov, da se snidejo v nedeljo v Škedenju v velikem številu. Na tej eksponirani točki imamo zvesto stražo, ki bije ljut in — v s p e š e n boj proti sovražnemu pritisku. Zvesto in izborno disciplinirano in organizirano stražo imamo tam. Tudi za predstoječe volitve so Škedenjci in Magdalenčani — kakor čujemo — zasnovali naravnost uzorno organizacijo, v kateri ima mesta — vse, kar narodno čuti. Ponesimo jim v nedeljo svoje pozdrave, izrecimo jim zaslužen priznanje in — vspodbudimo in podžgimo jih še bolj. Prireditev „Vesela“ naj se razvije v častno narodno manifestacijo v očigled volitvam!!

Opomin našim okoličanom. Ako ste prišli do spoznanja, da je še možno pomagati našemu okoličanskemu kmetu, ako imate trdno voljo v to, da si ohranite svojo zemljo in svoje domove, potem je zadnji čas da se vsi oklenete naše kmetijske družbe, da si ž njeno pomočjo in posvetovanjem priborimo od vlade potrebne podpore za povzdigo živinoreje, vinogradništva in vrtnarstva. Ne zamudimo torej v nedeljo občnega zbora, marveč udeležimo se ga v velikem številu, da pokažemo tudi mi okoličani, da smo vsi jedini v zahtevah za zboljšanje našega stanu.

Zaveden okoličan.

V obveščanje lesnim interesentom. Dne 16. maja ob 9. uri dopoldne se bo vršila pri sodnji v Trebnjem javna dražba parne žage na Mirni (Neudegg) Dolenjsko. Mirna leži ob postranski železnici dolenske železnice, ter je do nje 20 minut vožnje od Trebnjega. Podjetje bi bilo pripravno tudi za kako lesno industrijo v večjem sloju, ker je dosti prostora. — Vsklicna cena je 8500 K. Opozarjamo interesente, da ne pride tujec tjakaj, ampak Slovenec ali pa Hrvat.

Amater fotografi! Društvo „K. S. A. F.“ v Ljubljani opozarja vse interesente, da kmalu poteče rok za pošiljanje slik za prvo društveno razstavo. Uljudno opozarjamo vse amater-fotografe, ki nam še niso doposlali svoj slik in seznamov, da to čim preje store. Torej na delo, da bodo kolikor možno zastopani na prvi skupni razstavi vsi slov. amaterji.

Kdor še ni prejel razstavljalnih pogojev, naj se takoj javi, da se mu isti dopošljejo. Vse je nasloviti na naslov društva: „Klub slov. amater-fotografov“ v Ljubljani.

Vojaški nabor. Včeraj zjutraj je bil predzadnji dan nabora. Od 155 pozvanih tujih nabornikov se je priglasilo 136. Od teh jih je bilo potrjenih 20, in sicer 4 za nadomestno rezervno in 16 s pridržkom uvrščenja. Eden je bil poslan v bolnišnico radi preiskave vida.

97. pešpolk povrne se v Trst z vojaških vaj danes zvečer ali pa tekom noči. Drugi dreadnought za našo vojno mornarico, ki ga gradijo v „Stabilimento tecnico“ spuste v morje baje dne 24. sept. Prvi dreadnought spuste v morje dne 24. junija t. l.

Javna dražba na državnem kolodvoru. Dne 17. maja t. l. od 9. ure naprej se bo vršila v skladišču c. kr. državnih železnic v Trstu (Sv. Andrej) javna dražba

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij
:: Paolo Gastwirth ::
TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)
 Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerne.
 Bogata izbira zbera popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadilne dvorane v najnovjšem slogu. — **SPECIALITETA: Železno in medeno pohištvo**
Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Na obroke! JAKOB DUBINSKY Na obroke!
TRST — ulica dell' Olmo št. 1, II. nadstropje — Trst
Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga
ter moške in ženske suknje. 107
UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

Usakdo ki boleha na želodcu
 zahteval naj bi odločno da se pripravljajo njegova jedila iz zjedilno mastjo
Ceres
 ker ta je po preiskavi dunajskega vseučilišča izredno lahko prebavna.

Simić & Co. - Trst
 ul. S. Anastasio 8-10
 OBAVLJA
Agenturske in komisijn. posle
 Bavi se s prodajo kolonijalnega blaga in nakupom dež. pridelkov.
Da, gospod! Tudi vam
 priporočamo pivo dvojnega kvasa
Sveti Štefan
 (Pozor na založno znamko „Sveti Štefan“)
 izdelek iz mestne tovarne piva Budimpešta Kötány. Stara znamka svetovnega pomena.
 Prodaja se v boljših prodajalnih jestvin.
Glavna zaloga: R. Gregorich
 Trst, via Valdirivo 32. - Tel. 2201. (O.)

UMETNI ZOBJE
 Plombiranje zobov
Izdiranje zobov brez vsake bolečine
Dr. J. Čermák | V. Tuscher
 : zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik
 ... TRST ...
 ulica della Caserma št. 13, II. n.

O priliki birme
 boste dobili v prodajalnici ur in zlatanine
BOGOMIL PINO - Trst
 ul. Vincenzo Bellini 13 (sraven cerkve sv. Antona novega)
 VELIK IZBOR zlatih, srebrnih in kovinastih ur vsake vrste. Zlate in srebrne veržice za ženske in moške. Uhani in prstani s dijamenti in brez. Ovrtni okraski in obeski po konkur. cenah. - Govori se slovensko.

Odlikovana krojačnica
Avgust Stular
 TRST - Via delle Poste št. 12, I. nad. - TRST
izvršuje pomladanske in letne obleke
 Cene zmerne. — Delo solidno.

R. Gasperini, Trst
 Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10
Prevozno podjetje
 o. kr. avstrijskih drž. železnico 2051
 Sprejme razcarinjanje kakoršnegabodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.
POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGODVORNEJŠE CENE.
Zastopstvo tvrdke „CEMENT“
 Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu.
PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

ne odvzetega blaga, kakor: tiskovin, pletenin, konserv, vina, šivalnih strojev in dr. — Zdražitelji morajo blago takoj odvesti. Natančnejša pojasnila daje skladiščni uradnik istotam med uradnimi urami.

Opozorjamo čitatelje na loterijo c. kr. poštinih uslužbencev. Loterija določa nič manje nego 4359 dobitkov v skupni vrednosti preko 50.000 K. Mej temi so dobitki po K 12.000, 8000, 3000, 2000, 1000 in 500. — Zrebanje nepreklicno dne 15. maja 1911.

Srečke po K 1 so na prodaj v vseh loterijah in menjalnicah ter se vdobe tudi od vsakega pismonoše.

Tržaška mala kronika.

Aretiran požigalec. Matej Kacič, star 31 let, delavec iz Dalmacije, je bil podnajemnik Alojzija Officia, stanujočega v Škedenju št. 396. Ze dne 6. t. m. bi bil moral Kacič plačati zapadlo najemnino; ker pa tega ni storil, mu je Officia odpovedal. Predvčerajšnjem zvečer je v odsotnosti zakonskih Officia izbruhnil požar v njihovem stanovanju, in sicer v spalnici. Kljub temu da so domačini in Officia bili kmalu na mestu, je požar uničil posteljo v vrednosti 120 K. Kacič, ki se je edini nahajal tedaj doma, jo je popihnil, med tem ko je gorelo. Ker tehten sum utemeljuje domnevanje, da je Kacič sam zažgal, je bil pozneje aretiran. Officia ni zavarovan.

Vkradeno olje. Včeraj ob treh zjutraj je redar v ul. Broletto ustavil moža, ki je nosil žakeji na hrbtu. Odvedel ga je na stražnico v ul. Scuole. Tu so odprli žakeji, ki je bil napolnjen z žaganjem. Ali med žaganjem so našli tri vrče, polne olja po 5 kg v vrednosti 27.30 K. Dobičnik 38-letni težak Peter Pitamic, ki je vslužben pri Tržaški stiskalnici olja, je priznal, da je vrče vkradel.

Loterijske številke, izrebane dne 10. maja 1911:

Praga	34	29	13	68	81
Inomost	78	11	63	51	14

Koledar in vreme. — Danes: Marmert šk. — Jutri: Pankracij, muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 20° Cels. Vreme včeraj: deževno.

— Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma motno, tupatam padavine. Temperatura mila. Vetrovi od vzhoda.

Društvene vesti.

Trgovsko izobraževalno društvo bo imelo v nedeljo 14. t. m. zaključni venček. Začetek ob 6. uri zvečer. Posebnih vabil se ne razpošilja.

„Dramatično društvo“ v Trstu. Vse gospode odbornike prosim, da bi zanesljivo prišli ob navadni uri k odborovi seji danes v četrtek. Predsednik.

Čitalnica pri sv. Jakobu opozarja gg. pevce in pevke na pevsko vajo, ki se vrši danes v četrtek ob 8. uri zvečer. Ker se vrši sedaj samo ena vaja na teden in sicer vsaki četrtek, prosimo naj vsi točno in redno zahajajo k vajam. Danes po vaji se bo tudi vršil pogovor glede nekega izleta.

Pevsko društvo „Ilirija“ pri Sv. Jakobu priredi v nedeljo dne 21. t. m. koncert v dvorani „Nar. doma“ pri Sv. Ivanu. Po pevskih točkah vprizorijo društveni diletantje igro: „Brat Sokol“, na kar bo ples do polnoči. Z ozirom na to, da rabijo „Ilirijaši“ ravno sedaj v volilnem boju mnogo moralne in gmotne podpore, pričakuje se mnogoštevilne udeležbe.

Tržaško pogrebno društvo pri Sv. Jakobu vabi gg. odbornike na redno mesečno sejo, ki bo v soboto zvečer, dne 13. t. m. v „Konsumnem društvu“ pri Sv. Jakobu.

Nar. del. organizacija.

Delavci, tovariši iz Lloydovega arsenala so vabljeni, da se udeležijo občnega zbora skupine, ki bo v petek zvečer ob 8. uri v prostorih N. D. O. pri sv. Jakobu.

Strokovno tajništvo.

Skupina mestne plinarne bo imela svoj občni zbor v danes ob 7. uri zvečer v prostorih N. D. O. pri sv. Jakobu.

Vozniki iz mesta so vabljeni, da pridejo v danes zvečer v prostore N. D. O. v ul. Lavatoio 1, I. na društveni sestanek. — Na dnevnem redu je pogovor o njih stanovskih težnjah. Tovariši vozniki, udeležite se sestanka v polnem številu.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

FENICE. Danes je predzadnja predstava nemške operetne sezone. Vprizori se Leharjeva opereta „Grof Luksemburški“ kakor častni večer kapelnika g. Palma. Jutri „Čednostna Suzana“.

EDEN. Varieteta predstava. Začetek ob 8. in pol.

DAROV I.

— Na občnem zboru škedenjske „Čitalnice“ so nabrali 8 K za šked. podružnico. Dalje sta darovala gg. Šuman Josip 2.46 K in Šuman Fran 72 stot. kakor popust na jestvinah, kupljenih pri njima, gospa Antonija Sancin-Tune 2 K in g. Pirc Ivan 1 K. — Pri občnem zboru šked. podružnice so

darovali gg.: Grk Štefan in Vujičić Mihajlo po 1 K in Žgaur Marij 30 st. Srčna hvala vsem!

— Svetoivanski podružnici CM daroval g. Jug 2 K o priliki veselega dogodka. Učit. A. Germek za podarjeno knjigo: „Franciška Riminska“ 1 K. Skupaj 3 K.

— Kavarna „Commercio“ je v aprilu t. l. iz svojega CM nabiralnika dosegla tretjič svoto 200 K in dobi te dni zopet diplomu od glavnega vodstva iz Ljubljane. Priporočamo v posnemanje!

— Za stavbo šole pri sv. Jakobu je plačal g. dr. Rybař za mesec febr. in marc 6 K. Srčna hvala!

Proda se po nizki ceni mala prodajalna (botegia) za prodajo snda, zele-njave, piva, vina, mleka, masla itd. Naslov pove Edinost pod št. 819.

Hiša nova z 8 prostori, pripravna za obrt ali letovišče s 1500 m² zemljišča, tik postaje Dutovlje Škopo se proda. Naslov pove „Edinost“ št. 813

Ples v Gropadi priredi jo v nedeljo dne 21. maja mladeniči. 814

Išče službo šestnajstletni deček, izurjen v trgovinju jestvin. Naslov pove „Edinost“ pod št. 815.

Trgovski pomočnik z dobrim spričevalom, želi dobiti službo v Trstu. Ker je vešč samo slovenskega jezika, bo deloval dva meseca brezplačno v kaki galanterijski trgovini. Naslov pove „Edinost“ pod št. 820.

Proda se po nizki ceni dobro vpeljano gostilno v mestu v delavskem okraju. Iztoči se 1 hl vina na dan. Ponudbe na inseratni oddelek „Edinosti“ pod Gostilna št. 816. 816

Josip Trampuš Trst, ulica Industria št. 3 (Sv. Jakob) priporoča svoje pekarije. Večkrat na dan svež kruh. — Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Sladčilo in biškoti. 1928

Vsi birmanci in birmanke želijo alikati botri na dan birme pri edinemu našem fotografu JERKIČU, Trst, ul. Poste 10, - Gorica, gosposka ul. 7. — CENE ZNIZANE. 815

Meblovana soba z dvema posteljama se odda takoj. Ulica Fontana št. 8, II. nadst. na levo. 777

Skladišče veliko (priljubno 140 M) v bližini trga Barriera vecchia se odda za avgust. Pojasnila v zalogi lesa v ul. Media 3. 794

Modistka proda elegantne klobuke, garnirane za dame in deklice od 3 kron dalje. Remodernizuje vsako obliko. Nuova 45, III. 805

Proda se po ceni 1 postelja z žimnico, 1 omara za obleke. Via Pondares št. 8, II, vrata 2. 774

Delavnica čevljev Domenico Centrone priporoča svoje delavnice čevljev, katera se nahaja v Trstu, ulica della Guardia 27. Sprejema se naročila po meri in popravke. 441

„Antonio Spanghero“
DEKORATIVNI SLIKAR
 Naslednik tvrdke DELALNICA:
 DOMENICO DELISE, Via Madonna 7.
 Telefon 160 Trst Telefon 160.
VELIKA ZALOGA. - Papir za tapeciranje najboljših tovarn.
 Prevzame vsakovrstna stavbna dela in dekoracije za sobe. — SPECIJALITETA: Imitacije lesa in marmorja, izložne table.

... ŠOLA ZA JEZIKE ...
Polyglotte Acquadotto št. 16 prvo nadstropje.
 Nova metoda za naučenje modernih jezikov.
Izvanredno ugodna prilika!!!
 Nemško . 8 lekcij Kron 4 { Dva : lekcij
 Francosko 8 lekcij Kron 6 { v aki : teden.
 Angleško . 8 lekcij Kron 6
Vpiše se lahko vsak dan od 11.-1. in 7.-9.
 Ravnatelj lastnik Prof. Paolo Marquardt.

Velika pekarna in sladčičarna
 Trst, ulica Istria št. 8 opravljena po najmodernejšem sistemu. — Prodajam svež kruh 3 krat na dan, ter razne sladčice. biškote in likerje.
 Za obilen obisk se priporočam
 563 **Josip Fabjan.**

Hans Schmidt
 tehnični zobozdravnik
 TELEFON TRST
 št. 1085. ul. della Zonta št. 7, I.
 1906

Najboljše in najcenej. gorivo
Briquettes znam. „Klara“
 Izključna zaloga SILVIO MALOSI
Trst, ulica Gelsi št. 3
 TELEFON 18-89.
Cena: 4 stot. kilogram
 z dostavljenjem franko.

Vozno podjetje
Tvrđka Ant. Schepitz
 Naročajo se vozovi: 562
 Piazza Stazione št. 5, telefon 1441. Barkovlje, telefon št. 1023.

Pozor! Stara in prva slov. tvrdka na Primorskem
 priporoča slav. občinstvu svojo bogato zalogo šivalnih strojev „Pfaff Gritzner“ in drugih tovarn za krojače, čevljarje in domačo rabo. — Ima tudi v zalogi dvokolesa „Primier“, „Ipag“ in „Courier“. — Prodaja tudi na mesečne obroke. — Za dobroto istih se jamči. — — — — —
JOSIP DEKLEVA
 Se priporoča slav. občinstvu GORICA — ulica Municipio št. 1 — GORICA

1861 Pol stoletja uspehov 1911
 V vseh lekarnah v Trstu in zunaj se dobē
Pastiglie Prendini
 proti kašlju
 boleznj v grlu, hripavosti, kataru
 Glavna zaloga: LEKARNA PRENDINI.
 Preprodajalcom velik popust. 303

Dr. Karl Ernst
 univ. med. zobozdravnik
 Trst, Piazza C. Goldoni št. 5, II. nadstropje. 603
 Sprejema od 9—1. in od 3—6. pop.

Kron 6200!
AUTOMOBILI FORD 1911
 Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 voz odinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstoji. GENERALNI ZASTOPNIK
ANTON SKERL . TRST
 Piazza Goldoni 10—11, Tel. 1734
 Velika centralna garage, ulica del Baohi 16, vogal ulica Boschetta TELEFON 2247. STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske).
Automobili na posodo po zmerani ceni.
 Varnost in vzdrževanje avtomobilov. — — Solidna postrežba.

Dvokolesa, šivalni in krojiški stroji
 gramofoni se dobivajo po čudovito nizki ceni pri
Batjelu v Gorici
 Stolna ulica št. 3—4. Mehanična delavnica. Prodaja tudi na obroke. Ceniki franko. OPOMBA. Kdor mi dvokolo, gramofon in šivalni stroj proda, dobi za nagrado eno novo dvokolo.

Figlio di Haggi Giorgio
ADINYAN
Zaloga orientalskih preprog, zavod za shranjevanje, popravljanje in čiščenje preprog.

Na mnogostranske zahteve mojih p. n. odjemalcev sem se odločil, ustanoviti gorenje podjetje in sprejemam vsakovrstne preproge v stolčenje, čiščenje, shranjevanje in umetniško popravljanje. Z ozirom na mnogoletno prakso v tej stroki, kakor tudi opiraje se na izborno strokovno izobraženo osebje, bom v prijetnem stanu, poslužiti svoje odjemalce kar najbolje in najvestnejše. Strokovno-natančno ravnanje z vsakim komadom, kakor tudi vsem zahtevam odgovarjajoča, v lastni hiši se nahajajoča skladišča in delavnice jamčijo že vnaprej za popolno zadovoljitev. Preproge se toležejo z roko in ne s strojem, radi česa se tudi popolnoma izčistijo in je izključena vsaka poškodba, za kar jamčim.

Moji p. n. odjemalci so uljudno naprošeni, naj se brez vsake obveze poslužujejo v svrhu informacij, ogledovanja in prevzeta preprog telefona št. 1587.

Z odličnim spoštovanjem
Figlio di Haggi Giorgio Adinyan
 — TRST —
 ulica Cassa di Risparmio.